

הוא אומר
 תורה

דעת אלוס זלכות

- (א) שו"א א"ה ס' פ"ד ס' א' ואל"פ
- (ב) אגרות למה א"ה ח"ב ס' נ' ס' כ"ב
- (ג) שו"א א"ה ס' פ"ד ס' ז' ואל"פ
- (ד) שו"א א"ה ס' פ"ד ס' א' ואל"פ
- (ה) שו"א א"ה ס' פ"ד ס' ז' ואל"פ
- (ו) א"ז י"ק ס' א"ה ס' א' ואל"פ
- (ז) א"ז א"ה ס' פ"ד

פד אם מותר לקרות במרחץ. ובו סעיף אחד:

א *מרחץ חדש (א) שלא רחצו בו (ב) מותר לקרות בו (ה) (א) * וכישן בבית החיצון שכל העומדין שם לבושים מותר ובאמצעי שקצת העומדין שם לבושים (ג) וקצת ערומים יש. שם שאילת שלום (ד) אבל לא ק"ש ותפלה. הגה ומומר (ה) להיכר שם גד"מ (ר"ן) צפ"ק דשנת ופרק כל הלמנים. * ובפנימי שכלם עומדים שם ערומים (ו) אפילו שאלת שלום (ז) [ג] אסור:

(ו) אפילו ש"ש אסור. כי שלום הוא שמו של הקב"ה שנאמר ויקרא לו ד' שלום וה"ה (ט) שאסור ליתן שלום לחבירו במטאות המטונפות דכל דיתו כתיב הפנימי ואלס ששמו שלום יש אוסרין כתיב המרתך לקרומו בשמו אלא בלשון לע"ז (י) ויש מחירין כיון שאינו מתכוין על ענין השלום אלא להזכיר שמו של אומו אלס (יא) ובדברי סופרים הלך אחר המיקל וכן נוהגין וירא שמים יש לו להחמיר יען כי הרבה מאחרונים אוסרין (יב) ויגלו המ"ס ויאמר רק שלו בלא מ"ס או שלון ברו"ן וגם (יג) באגרת הרשום נכון שלא לחבוב שלום עם וז"ו רק שלם שמלוי לזרוק באשפות:

א שו"א א"ה ס' פ"ד

ב "כיון שהגיע (ח) זמן (ה) תפלה אסור לאדם (ט) להקדים (י) לפתח חבירו ליתן לו (ו) שלום משום (יא) ידשמו של הקב"ה שלום אבל מותר לומר לו צפרא דמריי טב * ואפילו זה אינו מותר אלא (יב) כשהוצרך ללכת לראות איזה (ו) עסק אבל אם אינו הולך אלא להקביל פניו קודם תפלה אפי"ו זה הלשון אסור וכן אסור לכרוע לו כשמשכים לפתחו (יג) וי"א דכריעה אסורה. אפי"ו בלא משכים לפתחו ואם התחיל לברך הברכות (אח"כ) (יד) אין (ט) לחוש כל כך ואם אינו משכים לפתחו אלא שפגע בו בדרך מותר ליתן שלום וי"א שאפילו (טו) במוצא חבירו בשוק לא יאמר לו אלא צפרא דמריי (ט) טב (טז) כדי שיתן לב שהוא אסור להתעכב בדברים אחרים כלל עד שיתפלל:

ב (ח) זמן תפלה. היינו (יד) מעמוד השחר ועיין בנה"ל ע"א: (ט) להקדים וכו'. (טו) וה"ה אם הולך בנה"ג ממקום הקטע לו למקום חבירו ליתן לו שלום: (י) לפתח חבירו. וה"ה אם היה אצלו או רבו. ואם יש לחוש לאיזה גבירא אלמא אם יכול ליתן ידו בלא אמירת שלום שפיר דמי [פמ"ג] וכשפגעו בדרך יש להקל בגבירא אלמא גם באמירת שלום דבלא"ה מדינת מותר ודלקמן כנ"ל: (יא) דשמו וכו'. ואין ראוי להזכיר שמו על האדם ולכבדו קודם שמכבד להקב"ה. ובלשון לע"ז יש לעיין. ומסתברא דאם אומר הרחום ירחמן או הטוב יחנן וכדומה שרי דמנכרו בשמו של הקב"ה [פמ"ג ע"ש עוד]: (יב) כשהוצרך. ר"ל שהוצרך ללכת דרך חצרו של חבירו בראיית איזה עסק (יג) ואל"פ דוקא לראות אצל להתעסק ממש אסור קודם התפלה ודלקמן ע"ג: אסור וע' בנה"ל. ועד דמה שכתיב הש"ע לראות איזה עסק (טו) ואגב זה הולך לפתחו לומר לו צפרא דמריי טב אבל ליתן לו שלום"א אף בנה"ג (יג) וי"א וכו'. וכן יש להורות [ב"ח וע"ת]: (יד) אין לחוש. פי' דאז מותר לכרוע כשאין משכים לפתחו (יח) אבל כשמשכים לפתחו בין לכרוע או נמינת שלום אפילו החמיל בצרכות אסור: (טו) במוצא וכו'. (יט) ולא יתן לו שלום אפי"ו שרגיל ליתן לו שלום: (טז) כדי שיתן. ר"ל דאף דמדינת מותר מ"מ (כ) נהגו קדמונים להחמיר בה מזה הענין ואם החמיל בצרכות (כא) אין לחוש כ"כ ומותר ליתן שלום. וכ"ו לפתחו לומר לחבירו שלום (כב) אבל כשהחבירו שאל בשלומו מותר להשיב בכל ענין (כג) וכ"ש דמי שכבר החפלא מותר להשיב לפתחו של חבירו שלא החפלא ליתן לו שלום אפי"ו שיערך להשיב:

סו באיזה מקום יכול להפסיק ובאיזה לא יפסיק. וכו' י' סעיפים:

ס' אורח ש"ס

כד.

נתינת שלום לירשב בגילוי ראש

ובדבר יתן שלום למי שהוא מסתבר שהוא בגילוי הראש, הנה כיון שהדרך שהוא משיב עליכם שלום אין יתן לו שלום, ויש למילף זה מהא דא"ר המנונא משמיה דעולא בשבת דף י' שאסור לאדם שיתן שלום לחברו במרחץ וכדכתבת בשם השדי חמד, אף שהיה שייך לחלק דמה שאיכא איסור מלהוכיר שם שמים בשעה שמגולה הראש כשאינו בשעת חפלה הא אינו משום דאיכא איסור כזה מצד גילוי הראש דענין שצריכין לכסות הראש הוא מלתא דחסידותא אף כשקדבר דברי חז"ל ואף בהליכה וגם בשיבה בעלמא, ומה שאיתא בסיון צ"א סעי' ג' שאסור להוציא אזכרה בראש מגולה, הוא מטעם דכשהולך בגילוי הראש הוא נמצא בקלות ראש, וא"כ זה שהוא בגילוי הראש בשעת התספורת הרי מוכרח להיות בגילוי הראש, שא"כ אפשר שגילוי ראש כזה לא שייך לקלות ראש שא"כ הוא רק כעסוק במלאכה שליכא שום איסור להוכיר השם, אבל לא נראה לחלק דמלאכת תספורת שהוא דבר שנעשה בגילוי הראש הוא גם המלאכה שנעשית בו ענין דקלות ראש שאסור בהוכרת השם. אבל בעצם הא פשוט שרוב אמירת תיבת שלום בעלמא אף לכל אדם אין הכוונה על שם השי"ת, ואף הנכתב בכה"ק הוא על מציאות השלום למעשה שלום לו בגופו ושלום בעולם דהא אף הברכות בחיבת שלום הוא רק על שיהיה מציאות השלום כמו ונתתי שלום בארץ ולשון הברכות שים שלום והמברך את עמו ישראל בשלום ועושה שלום במרומי הוא יעשה שלום כולם הוי פירושו מציאות השלום, שא"כ כשאומר שלום עליכם הרי גמי יש לפרש שאין כוונתו לברכה היינו שיהא ה' ששמו שלום חל עליכם אלא לשאלה אם מעשה מציאות השלום הוא עליכם ואף אם הוא לברכה הוא שמברך בלא שם שמים שיהא מציאות השלום עליכם וכרוב ברכות שסתם אינשי מברך לחברו הוא מברכו בלא שם שמים אבל מובן לכל שכוונתו בלבו שהשי"ת יברך אותו, שלכן דאי הא דא"ר המנונא משמיה דעולא הוא להחמיר מספק שכיון שאיכא בזה כבוד שמים אין למיזל בתר רובא, שא"כ אפשר אין להחמיר בגילוי הראש שהוא רק מצד קלות ראש שלא ברור האיסור כערוה רצואה, ובפרט שסתם אינשי אין כוונתם לברכה כלל אלא להמנהג שבפגישה אומרים לשון זה, שלכן מסתבר שאף שמהראוי להחמיר אם יש לחוש לקפידא אינו מחוייב להחמיר, אך לכאורה כשיתחיל בלשון אחר כמו בשאלה מה נשמע אצלך לא יהיה קפידא ויש להתחמיר.

(ב) שואל בשלום. אפילו

בלשון לע"ו. ודוקא (ג) צפנים חדשות שואל ומשיב שאל לא ישיב"י יבא לדי שגאה ונספר החינוך ג"כ כחז דמי שלא ראינו שיקפיד על חבירו כלל לא יפסיק אפילו בין הפרקים ע"כ (ג) לפי מנהגנו כהיום שאין אנו נוהגין לשאול בשלום צנח"י צעת החפלה חלילה לשאול או להשיב אפילו ד"מ לא בין הפרקים ולא בפסוקי דומרה. אם (ד) עבר והפסיק בק"ש אפילו במקום שאין ראשי להפסיק ולא שזה כדי לגמור את כולה לנו"ע אינו חוזר רק (ה) לאותו הפסוק ו"א לאותו (ו) המינה שפסק ממנה אם הוא במקום דקליק ענינא:

ס' אורח ש"ס

יתחלה עיניו ומישר רגליו

ומברך (מעומד) (עור) ואומר ג"פ סימן טוב תהיה לכל ישראל [ד] ברוך יוצרך וכו'. הגה (יד) ויוקד (י) ג' פעמים כנגדה ואומר כשם שאני רוקד כו' ואומר (ח) חפול עליהם וגו' (טו) ולמפרע כאן ידמו כו' ג"פ (טז) ויא' לחמירו ג"פ שלום עליך ומשיב הי כשאל

(טז) ויאמר לחבירו וכו'. כלומר מפני שאמר בתחלה חפול וכו' אומר לחמירו שלום עליך [מ"א] ועיין מ"א שהזכיר עוד על כמה פסוקים שיש קבלה לאומנם ולא העתקנום דכבר כחוסים הם נסדרו קדושת הלשנה ונהגו הכל לאמרם:

ס' אורח ש"ס

שפה דין שאלת שלום באבל. וכו' ג' סעיפים:

א " אבל אסור בשאלת שלום כיצד - שלשה ימים הראשונים אינו שואל בשלום כל אדם ואם אחרים לא ידעו שהוא אבל ושאלו בשלומו לא ישיב להם אלא יודיעם שהוא אבל מג' עד שבעה אינו שואל ואם אחרים לא ידעו שהוא אבל ושאלו בשלומו משיב להם משבעה עד ל' שואל בשלום אחרים שהם שרויים בשלום ואין אחרים שואלים בשלומו וכ"ש שמשביב למי ששואל בשלומו לאחר ל' יום הרי הוא כשאר כל אדם כד"א בשאר קרובים אבל על אביו ואמו שואל בשלום אחר שבעה ואין אחרים שואלים בשלומו עד אחר י"ב חדש:

הגה [א] ומאחר שאסור בשאלת שלום כ"ש שאסור להצטנן בדברים (רמב"ם פ"ה וכל זו) [ב] ואם עושה לכבוד רבים כגון שרבים באים לנחמו מוסר לומר להם לכו לבתיכם לשלום ולכבוד רבים ע"י (ל"י פרק אלו מגלחין ובהנהגות מ"י' ובמרכיבי הלכות אב"ל) ויש מקילין האידנא בשאלת שלום האכל לאחר (ה) ל' ואין עטס להס' חס לא שיהאק לומר שזה מה שאנו נוהגים לא מקרי שאלת שלום (ב) שבימינו (סגרת הכ"ב) ועיין בח"ל סימן פ"ג: